

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

З ДОБРИМ СЛОВОМ В ДОБРУ ПУТЬ!

Cвято посвяти у школярі

Вчитель:

Вже крокує стежкою вересень завзято.
Весело всміхається сонечко вгорі.
І ведуть до школи семеро хлоп'яток
радісні, схвильовані їхні матері.
Поспішає сонечко слідом за хлоп'ятами.
Вітерець розчісує чубчики малим.
Ще лише учора ви звались дошкільнятами,
а сьогодні кажемо: «Ви вже школярі!»

Пісня «Перше вересня» (музика М. Редька, слова О. Павленко).

Засипле села осінь
калиновим намистом,
до школи нас запросить
дзвіночок урочисто.

Приспів:

Школярики-школярі,
нас чекають Букварі,
нас чекають світлі парті,
і підручники, і карти,
і просторий клас.
Наша перша вчителька
виглядає нас.

Сія веселий ранець,
як сонце, як зоря.
Він теж сьогодні вранці
несе нам Букваря.

І Тузик поспішає
за нами, як школяр,
мов і його чекає
новесенький Буквар.

Першокласники:

1. Відцвіло веселе літо.
Знов ідуть до школи діти.
І у нас в родині свято!
Всі радіють: мама, тато,
і дідусь, ї бабуся теж –
радості немає меж,
бо чудове свято в нас –
я іду у перший клас!
2. Вересень постукав в шибку.
Я вдягнувсь сьогодні швидко.
Я хвилююсь, як ніколи:
вперше я іду до школи.
3. Перше вересня — це свято
для дівчаток і хлоп'яток.
Будем вчитись залюбки.
Ми, нарешті, першачки.
4. Зустрічай нас, люба школо!
Ми щасливі, як ніколи.
Покажи нам шлях до знань
і порадницею стань.
5. Я до школи готувався:
сам вдягався, сам взувався,
сам портфель я вранці склав,
парасольку навіть взяв.
Ви спитаєте: «Навіщо?»
Ну, а раптом дощ вперіщить,
змие букви в Букварі –
буде клопіт дітворі.
Букв ми з вами ще не знаєм,
як тоді ми їх впізнаєм?

Діти: Жайворонок.

Ведучий 3: Жайворонок польовий — невеликий горобцеподібний птах.

Жайворонки України зимують в північній Африці або в Індії, вертаються в Україну на початку березня, а відлітають в жовтні. Живуть переважно в полях, там в'ють гніздо просто на землі. Самка жайворонка кладе від 3 до 6 плямистих яєць. Починаючи співати, жайворонок швидким летом підіймається вгору, описуючи велику спіраль. Згори летить спочатку повільно, а потім раптово складає крильця і «каменем» падає додолу.

Живиться комахами, хлібними зернами і насінням бур'янів. П'є росу з листя трави, і це дозволяє йому жити і в посушливих степах південної України.

*Учень: Все ховається в лісах
золотисто-чорний птах,
не сидить на місці довго.
Що за пташка це?..*

Діти: Іволга.

Ведучий 3: Вивільга, іволга — єдиний вид птахів родини вивільгових, який гніздиться на території України. Влітку вивільга мігрує до Європи та західної Азії. Зимує в тропіках.

Цей птах населяє широколистяні ліси, парки та сади. Тримається у верхньому ярусі високих дерев. Гніздо в'є на дереві на розгалуженні гілок. Відкладає 3-6 яєць. Живиться комахами та плодами, які знаходить в кроні дерева (де вивільги проводять майже весь час).

Самець має яскраве жовто-чорне забарвлення, самка блідо-зеленого кольору. Вивільги добре маскуються, і тому їх доволі важко побачити на дереві.

Ведучий 2: За манерою польоту нагадують дроздів: політ швидкий, по прямій лінії з невеликими «провалами» (при перельоті на довгувідстань).

Крик нагадує крик сойки; пісня «фіу-тіу-ліу», схожа за звучанням на гру флейти.

Латинська назва виду (*Oriolus*), що в перекладі означає «золотистий», походить від Альберта Великого, який вжив її приблизно 1250 року. Він запевняв, що ця назва є звуковідтворюальною (тобто відтворює пісню цього птаха).

Учень: Важко скаче по снігу
і віщує, дощ, крупу.
Очі чорні й сама чорна.
Здогадались? Це ...

Діти: ворона.

Ведучий 3: **Крук** (*народне: ворона*) — найбільший представник родини. Довжина — до 70 см; маса тіла — від 800 г до 1,5 кг. Оперення чорне з синім, зеленуватим і фіолетово-металевим відблиском. Ноги і дзьоб чорні.

Поширеній ворон майже по всій північній півкулі: у Європі і Азії, окрім Південно-східної, в Північній Африці і Північній Америці. Населяє тундру, ліси, степи, пустелі, гори, населені пункти. У безлісих місцях тримається коло скель і берегових обривів. Веде осілий і кочовий спосіб життя.

Крук — всеїдний птах. Основний його корм — падаль, яку він збирає на звалищах, біля боєнь і скотомогильників, трупи диких тварин. Поїдає також гризунів, яйця і пташенят, рибу, різних безхребетних. З кормів рослинного походження найбільше значення в живленні мають зернівки хлібних злаків, менше плоди і насіння інших рослин.

Ведучий 2: Для будівництва гнізда використовують товсті гілки дерев, які обламують в кронах або збирають на землі. По краю лотка укладають тонкі березові гілочки, вплітають лубові волокна. Лоток вистилають шерстю, повстю, сухою травою, ганчірками.

У першій половині березня, після завершення будівництва гнізда, самка відкладає від 3 до 7 яєць голубувато-зеленого забарвлення з бурими плямами. В цей час самець охороняє гніздо і доставляє їжу самці. Пташенята вилуплюються в другій половині квітня і в травні. Спочатку самка проводить багато часу в гнізді, ії і пташенят годую самець. Коли пташенята підростають, корм їм приносять обоє батьків. Пташенята покидають гнізда в кінці травня, на початку червня у віці 40 днів. Після вильоту молоді тримаються разом з дорослими, які підгодовують їх. Виводки розпадаються пізньої осені і взимку.

Учень: Скаче пташка невеличка —
жовті груди, чорна спинка,
шарф на шій голубий,
дзвінко цінькає тобі.

Світ побачив маленький хлопчик,
ясноокий та голосний.

І, здавалось, весь світ широкий
знав: в Бездітних родився син!

Йшли роки, і хлоп'я мужніло.
Виріс гарний юнак стрункий.
Тут й кохання його зустріло,
й залишилось навіки з ним.

Вже у нього і син, і доня,
і робота, й авторитет.
Та чогось забіліли скроні.
Від років? Від турбот про людей?

60 — це лише тричі по 20.
Ще попереду все життя.
Хай всі плани ваші здійсняться,
хай погане не зна воротя.

Хай Вам квітнуть бузком дороги,
чорнобривцями пахне світ,
щоб з криниці добра й любові
пили воду ще много літ.

ПОДРУЗІ

Сьогодні все найкраще в світі —
для тебе!

Ласкаве сонце в небі світить
для тебе!

Дзвенять струмки, співають діти
для тебе!

Бо ти одна така — єдина:
сердечна, лагідна, красива,
хороша подруго моя.

Для тебе головне — сім'я,
робота, потім — друзі,
які зійшлися в щирім крузі
здоров'я й щастя побажать.
Нехай роки-птахи летять,
не будемо ми жити в тузі.

Тож хай завжди пісні звучать.
Нехай життя прекрасним буде.
Нехай тебе шанують люди.
Хай довгим-довгим буде вік,
щоб виростити дітей, онуків.
Нехай не знають втоми твої руки,
а дням щасливим, щоб згубила лік!

КОЛЕГАМ — УЧИТЕЛЯМ

Хай холодними росами світяться ранки,
і птахи забирають у вирій тепло,
та учительське серце, усе до останку,
дітям віддане, що б там в житті не було.

Як би в кожного з нас не зіткалася доля,
і яким полотном не стелився б нам шлях,
слово «вчитель», повірте, ніде і ніколи
не пропущене буде ні в яких піснях.

Бо учительський труд — це майбутнє людини.
Це зоря, до якої тягнеться і тягнеться.
Це — і радість, і сум щогодини, щоднини.
Та про це ми ще з вами напишем колись.
А сьогодні сердечні і щирі вітання
посилająть вам учні, колеги, батьки.
Хай здійсняться всі ваші таємні бажання,
щоб ніколи сумними в житті не були.

Хай вам сонечко світить, сміється веселка,
хай життя вам дарує лише радість ясну,
щоб крізь осінь і зиму — і швидко, і легко
Ви зустріли майбутню щасливу весну!

Ольга Павленко,
с. Телепине (Черкаська обл.)

ЗМІСТ

З ДОБРИМ СЛОВОМ В ДОБРУ ПУТЬ!	3
ЙДУТЬ ПО ЧЕРЗІ КРОК ЗА КРОКОМ ВСІ ЧОТИРИ ПОРИ РОКУ	7
СВЯТО МИКОЛАЯ	12
НОВОРІЧНА П'ЄСА	21
«ВСІХ ЖІНОК ВІТАЄМО ЗІ СВЯТОМ»	29
«ПОЕТ ЖИВЕ – І БУДЕ ЖИТИ ВІЧНО»	40
ЩО МИ ЗНАЄМО ПРО ПТАХІВ?	48
СВЯТО ЗУСТРІЧІ ВЕСНИ. ВЕРБНА НЕДІЛЯ	57
МИ ЛЮБИМ МАМУ НІЖНО, ТЕПЛО, ЩИРО! (ДО ДНЯ МАТЕРІ)	63
«ТОЙ ГОЛОДНИЙ 33-Й РІК ХАЙ ЛІШИТЬСЯ В ПАМ'ЯТІ НАВІК»	67
СКЛАДАЄМО МИ ШАНУ ВЧИТЕЛЯМ (ДО ДНЯ УЧИТЕЛЯ)	72
«СПАСИБІ!» – КАЖЕМ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	78
ДОДАТКИ	89